

Naročnina
za državo SHS:
do preklica:
a) po pošti mesečno Din 15
b) dostavljeno na dom
mesečno 12
za inozemstvo:
mesečno Din 25
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji Din 20
v inozemstvu 40
Mesečna priloga: Vestnik SHSZ

SLOVENEK

Cene inseratov:
Enostopna petlinna vrsta mal
oglas po Din. 1.— in Din. 1.50
veliki oglas nad 45 mm vs
širo po Din. 2.—, poslana list
po Din. 3.—.
Pri večjem naročilu popust.
Izhaja vsak dan izvenredni
nedeljski in dneva po praz
niku ob 5. uri zjutraj.
Poštnina plačana v gotovini!

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 8/III.
Rokopisi se ne vračajo; nevrakirana plana se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 8. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 830 za naročnike in št. 348 za oglase,
zagreb 39.011, sarajev. 7563, praške in dunaj. 24.797.

Pot do sporazuma.

Z zaprisego nove vlade je končana vladna kriza, kakor je doslej še ni bilo tako težke in dolgotrajne. Ljuta borba se je vršila med radikali in demokrati, katere se je pa uspešno udeležila tudi avtonomistična opozicija, katero je vodilo načelo, da do radikalno-demokratske koalicije ne sme priti. Taka koalicija bi pomenila za Slovence in Hrvate, kakor je dejal dr. Korošec, izzivanje, ker bi izražala voljo za brezobzirno politiko srbske hegemonije nad Hrvati in Slovenci ter bi onemogočila vsak sporazum. Demokratje so dovolj jasno pokazali, kako so si zamišljali bodoči režim, ki bi bil še hujši in nasilnejši nego dosedanji. Zato so polagali največjo važnost na svojo zahtevo, da dobe portfelj ministrstva za notranje posle. Vladna sredstva pa ne bi zadoščala, da si utešijo svoje sadistične želje po nasilni politiki. V akcijo bi morale stopiti tudi teroristične organizacije, ki bi za zunanji svet valile odgovornost za teroristične zločine na organizacije, ki bi pa dobivale tajna navodila od demokratskega ministra, pa tudi zaščito. Ni dvoma, da bi dovedlo to do državljanske vojske. Samo te je še treba, da bi bil nered v državi popoln. Da dosežejo svoj namen, so uprizarjali demokratske intrige, rafinirano in predrzno, najhujše, kar jih je bilo doslej. Toda ravno njihove intrige so jih pokopale in jim zadale udarec, kakršnega dosedaj še niso bili doživeli.

Kot zmagovalci so izšli iz te borbe radikali, ki so dobili popolnoma v svoje roke vladno in s tem vso odgovornost, ki ni majhna. Od radikalov je odvisno, kako se bo po sestavi homogene radikalne vlade razvijal nadaljni položaj, ki hrani v sebi še mnogo težkoč. Ne gre tu toliko za odgovornost radikalov nasproti njihovim volivcem, ki imajo večinoma samo malenkostne lokalne želje, marveč za odgovornost pred vso državo in zunanjim svetom, ki napeot pričakuje, kako bo radikalna vlada pristopila k svoji glavni nalogi, katera obstoji v tem, da se država konsolidira v notranjem pogledu. Radikalna stranka kot najmočnejša stranka v srbskem narodu ima sedaj priložnost in možnost, da izvrši sporazum s Hrvati in Slovenci. Pot do sporazuma je odprta, ker je prva ovira za sporazum, demokratsko-radikalna vladna koalicija odstranjena.

Dosedaj se radikali še niso izjavili kakšen načrt imajo v tem oziru, ker je bila njihova glavna pozornost do tega trenutka obrnjena na boj proti demokratom. Ta boj se je končal s tem, da so demokrati popolnoma poraženi in je s tem, kakor je opravičeno upati, popolnoma in za vedno odstranjena vsaka nevarnost, ki je pretila državi od njihove strani. Demokratje sicer še sedaj razširjajo vest, da se bodo pogajanja z njimi nadaljevala, toda to je čisto prazno upanje in bodo demokrati primorani iti v opozicijo.

Morda bo radikalna vlada že v svoji deklaraciji povedala, ali bo nastopila pot sporazuma ali pa bo zaprla parlament in šla na nove volitve. Zato se njena deklaracija pričakuje s tako napestjo, kakor še nobena druga vladna deklaracija odkar obstoji kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev. Od te vladne deklaracije bo odvisno, kakšno stališče nasproti novi vladi bo zavzela avtonomistična opozicija, ali stališče lojalne opozicije ali pa ji bo napovedala najostrejšo borbo. To je odvisno samo od vlade same, ki pozna stališče opozicijskega bloka, ki je voljan nuditi vladi tisto pomoč, ki ji je potrebna, da se more izvršiti sporazum, ki ne more priti čez noč.

Pot do sporazuma je odprta in mi bi samo želeli, da jo radikali nastopijo in s tem pokažejo svojo državniško življenjsko in gibčnost v političnem življenju. To je zanje težka preizkušnja, ki bo odločala o bodočnosti naše države. Je li bodo častno prestali?

Zaprisega nove vlade.

PRVA SEJA NOVEGA MINISTRskega SVETA. — KOMBINACIJA GLEDE REKONSTRUKCIJE VLADE.

Belgrad, 3. maja. (Izv.) Danes ob 12. uri opoldne so člani nove vlade položili prisego v roke kralju. Zvečer se je vršila prva seja ministrskega sveta, na kateri se je Nikola Pašić zahvalil ministrom za njihovo dosedanje delo ter očrtal politično situacijo. Nato se je sprejela od Ljube Jovanovića setavljena deklaracija vlade, katera se bo prečitela na jutrišnji seji skupščine. — Govori se tudi o nameri, da bi

se vlada rekonstruirala in sicer naj bi nekateri starejši ministri napravili prostor mlajšim članom radikalnega kluba. Največ se govori o Vojislavi Janiću, Velji Popoviću in Vladi Andriću kot bodočih novih ministrih, portfelj za notranje zadeve pa naj bi dobil Ljuba Jovanović. Vendar pa je to še gola kombinacija, zlasti ker zoper Ljubo Jovanovića v radikalnem klubu obstoja velika opozicija.

Pribičević grozi z državljansko vojsko.

Belgrad, 3. maja. (Izvirno.) Danes je Svetozar Pribičević, idoč iz parlamenta, pristopil k dr. Korošcu, ko se je le-ta razgovarjal z nekaterimi srbskimi časnikarji, ter mu najprej z ironično prijaznostjo čestital na sestavi homogene radikalne vlade. Potem je izjavil, da bo on proti tej vladi vodil najodločnejšo opozicijo v parlamentu ter se v tem oziru ne bo vezal z Jugoslovanskim klubom, dokler ta ne izjavi, da popolnoma priznava vidovdanske ustave. Nato je dejal, da se mi nahajamo danes na oni točki, na kateri smo bili leta 1918., toda on nikdar ne bo dopustil, da bi na Hrvatskem Stjepan Radić bil močnejši od njega. Če bo treba bo on organiziral narodno vstajo in se sam postavil na čelo vstaje. Naša država, je dejal, se ni ustanovila potem kakšnih dogovorov, ampak s silo orožja in ima še vedno na razpolago topove, mitraljeze in bombe, da ne obračuna samo z zunanjimi sovražniki države, ampak tudi z notranjimi. Več navzočih srbskih časnikarjev je odločno ugovarjalo temu naziranjju ter izjavilo, da Srbi ne bodo nikdar dopustili, da se razvname državljanska vojska, potem ko je storjen prvi odločni korak h konsolidiranju notranjih razmer. Osebito pa se ne sme tpeti, da bi kaj takega povzročili ljudje, ki so med svetovno vojsko mirno doma sedeli, medtem ko so se Srbi borili v strelskih jarkih. Ta Pribičevićev razgovor se v političnih krogih zelo komentira in se vsi temu čudijo, da se je mož tako zaletel. To se ne da razlagati drugače, kakor da so demokrati

vsled razpleta krize v njim protivnem smislu čisto iz sebe.

Belgrad, 3. maja. (Izvirno.) »Politika« beleži vest, da hrvatski člani demokratskega kluba nameravajo odložiti svoje poslanske mandate, da odpotujejo na Hrvatsko in tam organizirajo narodno borbo proti Radiću. Naš dopisnik se je glede tega pri hrvatskih demokratskih poslancih informiral in izvedel, da se dejansko bavijo s to mislijo.

ZACETEK DEMOKRATSKE OPOZICIJE.

Belgrad, 3. maja. (Izvirno.) Danes so imeli vsi parlamentarni klubi sejo, na kateri so se določali kandidati za verifikacijski odbor, ki se izvoli na jutrišnji seji skupščine. Odbor ima 21 članov, kateri se volijo proporcionalno po številni moči klubov. Radikalni klub je sklenil, da bo predlagal, naj se volitev v verifikacijski odbor izvrši per acclamationem in sicer naj dobe radikali 12, demokrati 4, Jugoslovanski klub 2, muslimanski avtonomisti 2, zemljoradniki pa 1 člana. Na seji klubovih načelnikov pa je Ljuba Davidović v imenu demokratskega kluba izjavil, da ne pristane na volitev per acclamationem, ker ne veruje radikalom, da bo Džemijet glasoval za radikalne kandidate. Ker na seji ni bilo zastopnika Džemijeta, se stvar ni mogla razčistiti. Zato bo jutrišnja seja skupščine burna. Razun tega se bodo demokrati oglašali za besedo k poslovniku in vprašali, zakaj ni bila druga seja skupščine v smislu poslovnika sklicana takoj po prvi seji.

JUGOSLOVANSKI KLUB ZA SLOVENSKO VINOGRADNIŠTVO.

Belgrad, 3. maja. (Izv.) Jugoslovanski klub se je bavil te dni zelo z vprašanjem slovenskega vinogradništva in viničarjev. Poslanca Vesenjaka in Krajca sta se danes na merodajnem mestu informirala, kako stoje v tem oziru trgovinska pogajanja med našo vlado in Italijo. Merodajni krogi so obljubili, da se bodo vpricho vinske krize v naših krajih naši interesi pri pogajanjih z Italijo vpoštevali in ščitili.

Nov zločin Orjune.

SREZKI NAČELNIK ORJUNEC USTRELIL HRVATSKEGA SOKOLA.

Zagreb, 3. maja. (Izv.) V Novi Gradski je srezki načelnik iz Bosanske Gradiske Bradičević nocoj prišel v dom novo-gradiškega Hrvatskega Sokola in čisto na lepem ustrelil člana Hrvatskega Sokola Nikola Valterja. Sreski načelnik je predsednik ondotne Orjune. Ta zločin je povzročil velikansko ogorčenje in ga hrvatski listi z največjim gnevom komentirajo. Splošno se zahteva razpust zločinske organizacije.

PROSVETNO MINISTRSTVO PROTI POLITIČNIM DRUŠTVOM V ŠOLAH.

Belgrad, 3. maja. (Izv.) Prosvetno ministrstvo je izdalo jako umestno odredbo, po kateri se srednješolcem strogo prepoveduje snovati kakršnakoli politična društva, oziroma se pri njih včlaniti. Ta naredba je samo začetek nadaljnje akcije, ki meri na to, da se zatre teroristična organizacija »Orjune«, ki lovi največ pristašev med šolsko mladino.

NAPAČNE INFORMACIJE IN LAŽI »JUTRA«.

Belgrad, 3. maja. (Izv.) Kriza je potekala in se končala točno tako, kakor je poročal in napovedoval naš dopisnik. Demokratje so na vso moč intrigirali proti edino pravilnemu razpletu krize in so angažirali vse svoje javne in tajne prijatelje, da bi preprečili homogeno radikalno vladno. Oni so bili tako trdno prepričani, da jim bo to uspelo in da bodo radikali primorani stopiti z njimi v koalicijsko vladno, da te nade niso opustili niti v zadnjem trenutku in so čisto gotovo računali na to, da bo krona, ako bi radikali koalicijo odklonili, radikale na to ali prisilila ali pa poverila vlado izven parlamentarnim generalom in činovnikom. (Ko se pa to ni posrečilo, je deloma vsled slabih informacij, deloma iz namena, da javnost vara, ljubljansko »Jutro« priredilo posebno izdajo, v kateri je zvalilo senzacionalno raco, da kralj liste radikalne homogene vlade ni hotel podpisati. Op. ur.) »Jutrovim« lažem se tu vsi smejejo. Kar se tiče »Jutrovih« napadov na »Jugoslovanski klub«, jih klub ignorira, reči se pa mora le to, da bo klub najodločnejšo borbo proti demokratskim razdiravcem države nadaljeval z isto energijo kakor doslej in da o polnem porazu demokratov in njihovih nizkih intrig ni nobenega dvoma.

Ponudba Nemčije.

Berlin, 2. maja. (Izv.) Nemška vlada je vsem državam, ki so podpisale versajsko pogodbo, in vsem nevtralcem poslala pričakovano noto, v kateri ponuja odškodnino v znesku 30 milijard zlatih mark. Ta znesek bi plačala Nemčija v obrokih in sicer

do 1. julija 1. 1927. 5 milijard, do 1. julija 1. 1929 tudi 5 milijard, do 1. julija 1. 1931 pa bi plačala ostanek s pomočjo velikega mednarodnega posojila.

London, 2. maja. (Izv.) Izvrševalni odbor industrijske skupine v angleškem parlamentu je sklenil poslati v Nemčijo dva zastopnika, da proučita na licu mesta moč nemške industrije.

Krupp v zaporu.

Essen, 2. maja. (Izv.) Preiskovalni sodnik je v preiskavi proti ravnateljem Kruppovih tovarn sklenil zaslišati tudi Kruppa samega. Na sodni poziv je Krupp takoj zapustil Berlin in se danes dopoldne javil preiskovalnemu sodniku. Po kratkem zaslišanju je dal sodnik Kruppa odpeljati v zapor.

Pariz, 2. maja. (Izv.) Obtožba proti Kruppu se opira na naredbo okupacijske oblasti z dne 7. marca, ki se tiče varstva zasedniških čet.

DUISBURG PLAČA GLOBO.

Düsseldorf, 2. maja. (Izv.) Zaradi raznih aktov sabotaže pri telefonskih in brzojavnih napravah so kaznovali Belgijci mesto Duisburg z globo v znesku 75 milijonov mark.

Duisburg, 2. maja. (Izv.) V podružnici nemške državne banke so zaplenili 95 milijonov mark, ki so bili pripravljeni za izplačevanje poštne nakaznice.

1. MAJNIK V PORUHRJU.

Essen, 2. maja. (Izv.) Delavska proslava 1. maja v Essenu je potekla popolnoma mirno. Proslave in spreveda se je udeležilo več sto tisoč ljudi iz Essena in iz okolice. Francoski vojaki se niso pojavljali na ulicah. Francoska letala pa so opazovala kretanje množic in metala na ljudi propagandne letake. Tudi v sosednjih mestih je bila udeležba pri majniških proslavah ogromna.

MIREN 1. MAJ NA ČESKEM.

Praga, 2. maja. (Izv.) Proslava 1. maja je potekla popolnoma mirno. Na Wilsonovem kolodvoru se je nekaj strojev odij uprlo delu, te so pa takoj zamenjali, tako da v prometu ni bilo nikake zamude.

Praga, 2. maja. (Izv.) Za 1. maja nameravani štrajk železničarjev se ni izvršil.

BOLEZEN MASARYKOVE SOPROGE.

Praga, 2. maja. (Izv.) Soprog predsednika Masaryka, ki že delj časa boleha na zapnenenju žil, so danes otrpnile glasnice.

KRVAV 1. MAJ V ITALIJI.

Rim, 2. maja. (Izv.) V Rimu delo 1. maja ni počivalo. Zaprtih je bilo le nekaj mestnic. Počivali pa so zidariji in kovinarji. — V Milanu so udrli fašisti v delavsko zbornico in napravili za 20.000 lir škode. Red po ulicah so vzdrževali karabinerji. »Tri-buna« ceni, da je mirovalo okoli 60% delavstva. »Avanti« je bil zaplenjen in izide prihodnja številka šele v četrtek. — V Turinu so delali delavci avtomobilske fabrike »Fiat«. — V Trstu je eksplodirala tekonoči 7 bomb, ki pa niso napravile nikake škode. — V Bologni je prišlo do spopadov med fašisti in socialisti. Nekaj oseb je bilo ranjenih. — V Neapolju so eksplodirale pri zbirališču cestne železnice 4 bombe. Fašisti so udrli v dom cestnih železničarjev, kjer so zaplenili večje število komunističnih letakov.

Mažarska v finančni krizi.

Pariz, 2. maja. (Izv.) Ogrski ministrski predsednik grof Bethlen in finančni minister Kallay sta danes dospela semkaj. V petek bosta poročala v seji reparacijske komisije o obupnem finančnem položaju Ogrske, ki je nastopil vsled padca vrednosti mažarske krone in predlagala razne načrte za izboljšanje finančnega položaja komisiji v odobritev. Hkrati bosta skušala doseči dovoljenje za najetje večjega mednarodnega posojila.

PREPOVED POLITIČNEGA ZDRUŽEVANJA VISOKOŠOLCEV.

Budapešta, 3. maja. (Izv.) Vseučiliška oblast budimpeštanske univerze je prepovedala visokošolcem članstvo pri političnih društvih katerekoli vrste.

Mednarodni prometni načrt.

Zeneva, 2. maja. (Izv.) Prometna komisija Društva narodov je izdelala več načrtov za tranzitni promet po železnicah in plovni vodah, ki teko preko ozemlja več držav. Ta načrt bodo predložili mednarodni prometni konferenci, ki se sestane 15. septembra.

FOCH NA POTU V VARŠAVO.

Dunaj, 2. maja. (Izv.) Maršal Foch, ki je včeraj prispel semkaj, se je mudil ves dan na Dunaju, zvečer pa je odpotoval v Varšavo.

SPOPAD DELAVSTVA S POLICIJO V PARIZU.

Pariz, 2. maja. (Izv.) Po nekem delavskem zborovanju je prišlo do spopada med delavci in policijo. Ranjenih je bilo okoli 60 oseb.

PROGLAS POLJSKIH ŠKOFOV.

Varšava, 2. maja. (Izv.) Poljski škofje so izdali proglas na ves civilizirani svet, v katerem protestirajo proti krutemu preganjanju katolicizma v Rusiji.

NAPETOST MED ARGENTINJO IN BRAZILJO.

St. Jago de Chile, 2. maja. (Izv.) Razorožitven načrt je zaradi nasprotstev med Argentino in Brazilijo postal nemogoč.

ZELEZNIŠKA NESREČA.

Bern, 3. maja. (Izv.) Osební vlak, ki odhaja iz Berna ob 8. uri jutraj, je vsled napačno postavljene premikalnice na postaji Wabern skotil s tira, pri čemer so bile 3 osebe ubite, več pa ranjenih.

SMRTNA OBSODBA.

Budimpešta, 3. maja. (Izv.) Vojaško sodišče je obsodilo civilista Franca Sullaya zaradi vohunstva na smrt na vešalih.

ALKOHOLNA PREPOVED ZA PARNIKE.

Washington, 2. maja. (Izv.) S 30. majem bodo začeli strogo izvajati alkoholno prepoved tudi proti domačim in tujim parnikom.

Zmaga avtonomistov v Kataloniji.

Rezultat volitev na Španskem še vedno ni znan v celoti. Od 400 poslancev, oziroma kandidatov, jih je bilo 145 proglašeni, ne da bi se volitve sploh vršile, ker niso imeli nobenih protikandidatov in se vsled tega po § 29 španskega volivnega zakona sploh ne volijo, ampak enostavno proklamirajo. To bi kazalo na to, da se Španci za politiko jako malo zanimajo, kar pa ni res; res je le, da nimajo nobenega zaupanja do sedanjega političnega ustroja in od volitev v teh razmerah ne pričakujejo izboljšanja upravne mizerije države. Živahne pa so bile volitve v Kataloniji, kjer je šlo za ali proti centralizmu. Zmagali so na celi črti avtonomisti. V Barceloni so bile tri liste, avtonomistična, ki jo vodi Cambo, federalistična »Action catalana«, ki se je organizirala v stranko šele pred pol letom, in avtonomistična republikanska; na deželi so nastopili še avtonomistični republikanci in neodvisni monarhisti ter kandidati vladne centralistične liberalne stranke. Ti so bili povsod poraženi in ni nikjer nobeden izvoljen. Dobili so pa v Barceloni avtonomisti 19.300, federalisti 15.200, avtonomistični republikanci pa 16.500 glasov. Izvoljenih je 5 avtonomistov, en federalist in en avtonomistični republikanec. V barcelonski provinci je izvoljenih 9 avtonomistov, 2 avtonomistična republikanca in 2 neodvisna monarhista. Po ostali Kataloniji so tudi izvoljeni sami avtonomisti.

Iz zunanje politike.

* Proti sovjetskemu zastopniku v Lozani. Zastopnik sovjetrov v Rimu, Vorovskij, je, kakor znano, dospel v Lozano, ne da bi bili delegati antate povabili sovjetskega zastopnika na konferenco. Stvar je namreč ta, da je bilo tajništvo konference stavilo za pogoj, da mora Rusija podpisati še sklenjeno pogodbo glede morskih očin, česar pa sovjetska vlada ni storila, pač pa Vorovskega delegirala na konferenco. Švicarska vlada mu je podelila vizum, ker je menila, da je stvar v redu. Sedaj je pa švicarski poslanik v Berlinu odrekel vizum sovjetskemu kurirju, ki je bil odposlan k Vorovskemu v Lozano.

* Italijanski senat se snide dne 23. t. m. t. j. osem dni kasneje nego poslanska zbornica, ki je sklicana na dan 16. maja.

* Francosko-turški spor angleški in ameriški diplomatski krogi ne smatrajo za resen. Pa tudi francoski delegat general Pellé izjavlja, da je Francija odločno za mirno poravnavo vseh vprašanj, ki se tičejo orientalskega problema. Neobhodno potrebno pa je, da Turki nehaajo z raznimi vojaškimi odredbami na meji Sirije, sicer bi se puške lahko same od sebe sprožile. Sicer pa turški delegati tajijo, da gre za kakršnekoli vojne priprave.

Reparacijske predloge v svrhu poravnave nemško-francoskega konflikta je izdelala nemška vlada in jih v najkrajšem času predložila vsem velesilam antante. »Daily News« poročajo, da Nemčija ponuja vojno odškodnino v skupnem znesku 300 milijard zlatih mark. Ako bi se ta vsota zdela nezadostna, je Nemčija pripravljena podvreči se razsodbi posebne komisije, v kateri bi tudi ona bila zastopana. Zasiurati hoče tudi dobavo premoga Franciji potom privatnih dogovorov s producenti. Zavezniki naj pod garancijo nemških bank organizirajo mednarodno posojilo, za katero nemška vlada kot hipoteko ponudi državne železnice. Nemčija se tudi obveže, da pripravi ravnovesje v svoj proračun in je pripravljena se v svrhu zavarovanja Francije pred eventualnim napadom s Francijo dogovoriti glede tozadevnih potrebnih odredb v Poruhruju, če se Francija odpove vsem aneksijskim nameram. — Sicer je gotovo, da bo francoska vlada to ponudbo označila kot nezadostno in jo najbrž tudi sploh ne bo hotela sprejeti kot realno bazo za pogajanja, zdi se pa, da ne bo vsakih pogajanj a limine odklonila, ker se v Parizu odločno demantira vest, da se Francija z Nemčijo noče pogajati, dokler le-ta ne ukine svojih odredb v Poruhruju, katere merijo na pasivni odpor proti francoski okupaciji.

Tržaško pismo.

1. maj v Italiji. Da je izvršilni odbor italijanske komunistične stranke pozval svoje pristaje, da se vkljub vladni prepovedi in fašistovskim grožnjam, vzdrže dela dne 1. maja, smo že javili. Ko to pišemo, je v mestu vse mirno; prodajalne so odprte in vse dela. Ono malo ljudi, ki so zaposleni, se pač boje zgubiti še oni mali košček kruha, ki ga še zaslužijo. Komunističnemu »Laboratoru«, ki je še vse te dni pozival na praznikovanje 1. maja in je izdal za to priliko posebno številko, so fašisti in narodna straža zaplenili vse izvođe in jih zažgali na trgu pred kolodvorom. Za vsak slučaj je postavil Mussolini povsod varnostno stražo, da se ohrani javni mir. Točno o polnoči od 30. aprila na 1. maja se je razpočilo na raznih krajih mesta več bomb. K sreči ni ne škode ne ranjencev. Kdo jih je vrgel in čemu, še ni dognano. Ali niso te bombe opomin delavstva oblastnikom, češ še smo tu!

Italijanski parlament in senat sta sklicana za dan 16. maja oziroma 23. t. m.

Poljski novinarji so prišli v ponedeljek popoldne v Trst. Potujejo po Italiji. Povsod v Rimu, Genovii, Milanu so jih slovesno sprejeli. Slovesen je bil sprejem tudi v Trstu, ki so se ga udeležili župan, prefekt in druge odlične osebe. Od kogar pričakujejo tržaški predstavniki, da jim bo pomagal odpraviti umirajoči Trst, temu priredijo slovesen sprejem in mu delajo globoke poklone in tržaške novine pa prinašajo dolge članke o medsebojnem prijateljstvu in potrebi tesnejših gospodarskih stikov, zato da potolažijo vedno bolj nezadovoljne Tržačane, ki so se začeli slednjič zavedati, kako jih je Italija »prešilac«. Poslanstvo poljskih novinarjev obstoji iz osmih gospodov in 2 dam, ki so vsi navdušeni nad prijaznostjo in ljubeznivostjo Italijanov ter ne morejo prehvaliti njih delavnosti in pridnosti.

Zanimiva polemika. Po katastrofi pri Kobaridu, so se Italijani — kakor znano — ustavili na reki Piave in tu so se držali. Francoska in druga evropska javnost je pa zaslugo, da so se držali, pripisovala francoskim četam in častnikom. To okolnost je objavila v imenu francoskega generalnega štaba tudi znana revija »Revue des deux mondes« in isto je trdil v neki svoji knjigi francoski general Mangin. Da bi se pa ta laž, kakor jo imenujejo Italijani, ki je ugledu njihove vojske neizmerno škodila, spravila s sveta, se je obrnil Tomaž Silani, urednik Rassegna Italiana naravnost na generala Focha, proseč ga, da pove on resnico in s tem konča to neljubo zadevo. Foch pa je v svojem odgovoru potrdil v polnem obsegu zgornjajšnje mnenje francoske javnosti. Silani si Fochovega odgovora ni upal objaviti in je njegovo pismo izročil generalu Cadorni, ki bo sedaj odgovoril in seveda zanikal, kar sodijo Francozi in tako rečilo čast italijanske vojske.

Politične vesti.

Na naslov belgrajske »Politike«. »Politika« je v ponedeljek ljuto napadla dr. Korošca kot »bugaraša«, češ da prodaja Macedonijo Bolgarom in se druži z Nemci, med tem ko se Srbi pogajajo s Seiplom za ohranitev slovenskih šol na Koroškem. — Na ta izvajanja »Politike« ne moremo odgovoriti drugega kot: kolikor besedi, toliko laži. Kdaj in kje je dr. Korošec »prodajal« Macedonijo bolgarski državi? Če kdo pravi, da bi bilo za upravo naše države najboljšje, če bi tudi Macedonija dobila svojo avtonomijo, ali se to že pravi točno deželo prodajati? Belgrajska centralistična uprava naj poskrbi, da srbski uradniki ne bodo divjali nad ubogimi Macedonci tako kakor divjajo (o čemur »Politika« lahko pouče razni načelniki javne bezbednosti, ki so že neštetokrat potovali v južne kraje »nadzorovat« upravo), ampak da bodo deželo upravljali tako, da bo ljudstvo reklo: Tukaj nam je dobro biti. Kako pa pravijo Macedonci danes? »Danes nam je hujše kot nam je bilo pod Turki!« — To je resnica. Tega pa ni kriv dr. Korošec, ampak ono nesposobno uradništvo, ki danes v Macedoniji pošuje. Z Macedonci je stvar taka, kot je bila z Ukrajinci v Galiciji pod Avstrijo, ki jih je trl in drl uradnik, žid in slahčič, eden bolj kot drugi. Ali je bilo potem čudno, če so res nekateri Ukrajinci gledali v Rusijo kot v objubljeno deželo? Ali je za Macedonce čudno, če si žele rešitve izpod take uprave? Kadar bodo pa Macedonci občutili v praksi, da jim je pod našo upravo bolje kot bi jim bilo pod bolgarsko ali pod grško, bodo pa najboljši državljani. Tako je bilo še vedno na svetu in je in bo tudi

v Macedoniji. Z bajoneti se ne ustvarjajo dobri in zanesljivi državljani, ampak s poštenjem in z dobro upravo.

Avtoportret »Slovenskega Naroda« v včerajšnji številki: »Postali smo prešerni in ošabni in domišljamo si, da smo mi trstenica države, vsled česar imamo pravico zahtevati, da se vse vrte okrog nas in da mora vse plesati tako, kakor mi živigamo. Skratka, postali smo neznozi megalomani, ki s svojo domišljavostjo izzivamo povsod odpor.« Na tem avtoportretu »Slovenskega Naroda« — da ga ne bo kdo zamenjal s slovenskim narodom — manjka samo še ta-le črta: »Postali smo hlapčevski do ogabnosti.«

Akcijski odbor državnih nameščencev in upokojencev.

Dne 29. in 30. aprila se je vršila v Belgradu konferenca zastopnikov organizacij državnih nameščencev in železničarjev iz vse države.

Na podlagi poročil delegatov iz posameznih pokrajin je konferenca sklenila:

1. Akcija zamišljena v Sloveniji za 5. maja se odgodi, ker se delegati ostalih pokrajin z njo trenutno ne strinjajo;
2. Dne 5. maja zvečer ali 6. maja dopoldne naj se vrše v vseh večjih krajih informativni shodi, na katerih se obrazloži sedanjí položaj;
3. Centralnemu odboru železničarskih organizacij se nalaže dolžnost, da osnuje v Belgradu takoj centralni odbor, ki naj obstoji iz zastopnikov vseh onih strokovnih organizacij državnih nameščencev, železničarjev in upokojencev, ki na to pristanejo;
4. Ravnotako se morajo takoj osnovati v vseh pokrajinah pokrajinski akcijski odbori in akcijski pododbori, s katerimi mora imeti Centralni akcijski odbor stalne stike;
5. Najkasneje 3 dni po sestavi vlade predložiti Centralni akcijski odbor sprejeto resolucijo vladi;
6. Najkasneje 10 dni po predaji resolucije vladi, skliče centralni akcijski odbor delegate vseh pokrajinskih odborov, ki določijo ž njim dan in način bodoče akcije. — Akcijski odbor državnih nameščencev, železničarjev in upokojencev.

Dnevne novice.

— Proslava 1. majnika v Sloveniji se je vršila povsem mirno. Krščansko-socialno delavstvo je po vseh večjih industrijskih krajih priredilo manifestacijska zborovanja.

— Smrtne kosa. Umrl je g. Ivan Lampret, načelnik zimarske zadrage v Stražišču pri Kranju v najlepši moški dobi 39 let. Zapušča vdovo in šest nepreskrbljenih otrok. Pokojnik je bil skrben družinski oče, dober zadrugar in zvest somišljenik naše stranke. Kakor njegova družina ga bo tudi zadruga težko pogrešala. Naj bo Bog plačnik za njegovo zvesto delo! Njegovi družini naše iskreno sožalje.

— Radoslav Silvester obolel. Franc Radoslav Silvester, trgovec in slovenski pesnik, je smrtno nevarno zbolel. Priporočamo ga v molitve!

— Kaj bodo rekli slovenski javni nameščenci? V ponedeljek so imeli železničarji in njim pridružene organizacije javnih nameščencev v Belgradu svoje zborovanje, na katerem so hoteli definitivno odločiti, ali naj vstopijo v štrajk ali ne. O tem zborovanju poroča »Politika« pod sledečim naslovom: »Slovenci i Hrvati su za opšti štrajk i rušenje — Srbijanci su odlučni, jer vole ovu zemlju.« — Slovenci in Hrvatje so torej

D. Merežkovskij:

Rusija in Evropa.

(Predaval v Parizu na Société des Conférences, dne 16. III. 1923. — Iz L'Opinion poslovenil Miran Jarc.)

Ob tristoletnici Pascalovega rojstva bi je za Francijo in sploh za Evropo ura odločitve. Če se spomnimo Pascala, ne velikega misleca, temveč predvsem velikega kristjana, moremo reči: nihče ni danes bolj porabljen kot on in vendar ga ni, čigar spomin bi nam bil bolj potreben kot njegov.

Če me Francozi, Evropejci, povprašate, kedo predstavlja vašo nesmrtno dušo, bi Vam odvrnil: Pascal. In če bi Vas vprašal, kedo predstavlja našo rusko dušo, mi najbrž odvrnete: Dostojevskij.

Dostojevski in Pascal sta dve duši enega telesa, ki je nekoč postajalo Jezusovo telo, vesoljna cerkev, sta dva pola istega električnega toka, čigar blisk »sveti od vzhoda do zahoda«. Zato je dovolj, da izgovorimo le ta dva imena in občutili bomo skupnost in razliko med tema duhovoma.

Mistično brezno Dostojevskega napoveduje že Pascal (>gouffre<), drug nad drugim se sklanjata kot nebo nad vodnim zrcalom. »Adveniat regnum tuum« molita oba, dasi je njihova govorica različna. Pascalu je krščanstvo skala odpočitka, Dostojevskemu je ognjena dinamika, razstrel, ki razdira in ustvarja, Pascalu čist kristal, prvinski atom dogme, Dostojevskemu:

ozvezdono oblache, meglena vseširjava proočanstva. Prvi je ves v preteklosti, drugi v bodočnosti. Pascalu je iztočnica paradiž, izvirni greh, začetek sveta, geneza, Dostojevskemu konec sveta, novo nebo, nova zemlja, apokalipsa.

Ne varam se: predobro čutim, da se bo zdelo to vzporejanje zavito in prazno, in ko govorim o teh stvareh mi je kakor brodo, lomcu, ki je vrgel v morje steklenico s sporočilnim lističem.

Tekom teh treh stoletij, ki nas ločijo od Pascala, se je v zgodovini človeške duše odigralo nekaj neverjetnega, neki docela svojevrsten dogodek. Mi smo priče tega, kar se ni nikoli preje zgodilo. Na vse človeštvo se je zgrnila ogromna senca, tako pade za solnčnega obrata lunina senca na zemljo. Čigava je ta senca?

Pisatelj Gospe Bovaryjeve jo je napovedal: to je senca dobičine, okroglega lekarnarja Homais-ja.

Flaubert je nekoč izrekel strašen parados — (ah, da bi ostal le paradoks!): zgodovina človeštva se deli v tri razdobja: v poganstvo, krščanstvo in povprečništvo. V tretji dobi živimo mi!

Dostojevskega ni več, Pascala ni več; lekarnar Homais živi še vedno. Njegova ogromna trebušnost zakriva našim očem brezno Pascala in Dostojevskega. Vsa sedanja evropska civilizacija ga proslavlja, pred njegovim oltarjem se grmadijo brezštevne žrtve, njemu na čast je svetila ve-

lika vojna in radi njega se utegne zaneti svetovni prevrat. Ne več pred Kristom, ampak pred kraljem Povprečnikom pada človeštvo na kolena in ga moli: »Pridi Tvoje kraljestvo!«

»Rusko pretiravanje« mi porečete. Toda ne pozabite, da so tudi med Vami, Evropejci, možje — vedno številnejše so njih vrste — ki Vam govore isto kot jaz.

Komaj je Nemeš Spengler oznanil »konec zapada«, že je tudi Spanec Miguel Unamuno na neki enketi o bodočnosti Evrope izjavil: »Zdaj vlada duhovno umiranje zapadne krščanske civilizacije... stanje obupa... podobno pričakovanju konca sveta v prvih časih krščanstva.«

Za Dostojevskega je »konec sveta« verska resnica. O, dobro vem, da se Vam zdi ta resnica le bajka. Toda, morda postane že lahko jutri za vas zgodovinsko dejstvo, če ne konec sveta pa vsaj konec evropske civilizacije.

Ali ne občutijo najbrž zbog tega Vaši najboljši na zapadu neko osobito nagnjenje do Dostojevskega, tega strašnega ruskega duhovideca, čigar proroški obraz osvetljuje soj vesoljnega požara, ki ga kristjani nazivljejo »konec sveta«, apokalipso. Kaj ni uprav Dostojevskij prvi in edini na začetku umirajočih časov, »človek apokalipse«?

Kaj bi bil dejal Pascal o koncu sveta, veste vi bolje kot jaz, kaj bi pa rekel Dostojevski — to je pravzaprav namen mojega predavanja. Ne v njegovem, temveč v svo-

jem imenu govorim, kajti, če je on »gulfstream«, sem pa jaz val v istem oceanu. Skušal Vam bom kolikor mogoče preprosto povedati, kaj misli moja duša o Vaši, kaj misli ruska duša o evropski, kajti — ponavljam — to je najboljšje sredstvo, da se medsebojno spoznamo.

Da, mi smo priče odigravanja, kot ga zgodovina sploh ne pozna. Vso civilizacijo je otroval počasi delujoč strup, ki je vzrok našega »duhovnega umiranja«. Kake vrste strup? Gospodarski, socialni, politični? Ne, — temveč: verski! Že od početka zgodovine je temeljila velika človeška zveza — družba, narod, država — na trditvi, da je Bog in da ima oblast nad ljudmi, toda zdaj — zdaj temelji ta zveza na trditvi, da ni Boga in da ima nad človekom oblast — človek.

Osebnost brezboštvo je bilo vedno in bo tudi vedno ostalo, kot je tudi bilo in ostane osebno verstvo: nekateri verujejo v Boga, drugi ne. Od Epikura do Lukrecija se razteza krog osebne brezboštva, višje se tudi mi nismo vzpeli. Toda neskončno dalje smo šli v socialnem brezboštvo. Stari so bili ateisti le zase in v sebi, brezboštvo jim je bilo »osebna zadeva«. »Privatsache« kot se glasi hinavski izraz današnje socialne demokracije. A navzlic osebni zanikanju verskega življenja so stari vendarle obdržali družbo, državo, »polis« v znamenju verstva.

(Dalje).

rušilci in sovražniki države, če zahtevajo, naj jim država da za njihovo delo toliko denarja, da bodo vsaj siti in oblečeni. Belgrajska gospoda bi menda najraje videla, da Slovenci in Hrvatje ne bi potrebovali ne jedi, ne obleke, ne obutve, ampak da bi samo zaslužili, zaslužili in zaslužili, svoj zaslužek pa metali v belgrajske blaginje, odkoder bi ga brez kontrole trošila slavna belgrajska »porodica«.

— Poglavlje o draginskih dokladah. »Politika« poroča, da je neki aktivni minister nedavno zaigral v belgrajskem avtomobilskem klubu 30.000 dinarjev. Neki drugi minister ima šest poslov. Zato je prav lahko umljivo, da se jim z rešitvijo uradniških draginskih doklad ne mudi.

— »Jutrova« posebna izdaja. Včeraj je izšlo »Jutro« posebno izdajo, v kateri je radovedneže nalagalo, da je kralj odklonil podpis ukaza o imenovanju nove vlade. Za to nespretno laž na malem lističu so morali radovedneži plačevati po 1 dinar. To pa tudi pojasnjuje, zakaj so »Jutro« posebne izdaje — potrebne.

— Odprava parasitstva. Vsakega ljubitelja renesanse bo neprijetno dirnila vest, da je Mussolini ustavil vladno podporo takozvani »Academia della Crusca«, ki je gotovo historično eno najstarejših in najbolj slavnih znanstvenih umetniških društev Italije, sega nazaj v dobo prvega razcvita klasičnih ved v Italiji in je imela velik vpliv na celo Evropo ter tudi na naše kraje. Akademija je vsled tega zrimorana, da likvidira. Njeni člani so bili papeži, kardinali, najslavnejši pesniki, slikarji, kiparji in znanstveniki Italije, njeno delovanje pa je posredno segalo tja do Rusije. Da se Mussolini ni ustrašil poseči po njej, je dokaz, da hoče resnično pomesti z vsemi ne-se sedanja vlada ne pomišlja uvajati sistem štedenja celo v prosvetnem resoru, pri čemer jo gotovo vzpodbuja zgled Anglije. Sicer je štedenje pri naučni upravi najmanj simpatično, toda po vojni so se uprav v tem resoru po vseh državah ugnezdele take razmere, da jih ni mogoče tolerirati, ker pač neizmerno povečujejo izdatke, ljudska prosveti pa nič ne koristijo, ampak naravnost škodujejo. Tako n. pr. je odsek za prosveto v francoskem parlamentu dognal, da obstoja v Franciji v smislu takozvanega laičnega šolskega zakona Julesa Ferryja cela vrsta šol brez učencev, pač pa imajo učitelje, ki vsi vlečejo plačo! Pri nas v Jugoslaviji sicer nismo menda še tako daleč, pač pa je tudi na polju ljudsko šolske prosvete dosti parasitstva, ki državi odjeda dohodek, koristi pa nič. Vsled tega ne bo napačno, če bo šolska uprava v Sloveniji, kadar se izčisti takih elementov kakor so Jelenc in consortes, temu poglavju posvetila prismo pozornost.

— Pavle Jurišić grmi. Gospod Pavle Sturm-Jurišić je sicer rodem trdnec, okoliščine pa so nanesle, da je postal srbski pukovnik in goreč Jugoslovan in kot tak glavni urednik Pribečevićevega »Preporoda«. V svojem listu je »grmel« gospod umirovljeni polkovnik na predpaznik »orjunaškega« shoda v Beogradu tako-le: »Ali to strpljenje (Beograda) ima svojih granic. Ono je veliko, ali ono ponekad izda. A kad ono izda, onda je zlo. Onda Beograd progovori. Ne, ne! On nikada ne govori, on ne brblja: Beograd ume samo da zagrmi. Da, onda Beograd zagrmi. Zagrmi, strašno, titanski, grmljavino, koja podseća na grmljavino topova, na tresak zemljinog ne-ira, koje se lomi, na strašno grmljavu plavina, koje se stropošavaju, jer u tome momentu kroz njegova usta grmi celi narod. Posle ote grmljavine padne krvava kiša.« — Kakor pa vse kaže, iz cele »orjunaško-ko-demokratske grmljave« ne bo padla nobena »kiša«, najmanj pa krvava. K večjemu vodena iz brizgalnih cevi na prevroče nozgame.

— Iz belgrajske »Politike«: »Piše nam jedan trgovac iz Zagreba: Danas sam dobio iz Ljubljane ovaj interesantan poziv, koji počinje rečima: »Vaše blagorodje! Čast nama je pozvati Vas k učestvovanju kao izlagač na III. ljubljanski velesajmu uzoraka što će se održati od 1.—10. septembra 1923. godine.« — »Politika« pristavlja: »Kad će bar slovenski trgovci i industrijalci naučiti lepo srpski.« — Mi pa pravimo: Kdaj se bodo slovenski trgovci in industrijalci naučili, da bodo dopisovali ljudem, ki čisto lahko razumejo naš jezik, lepo slovensko?

— Zalostno poglavje. Pišejo nam: Ob sedanjih naborih moramo zopet biti priče velike posurovelosti naše mladine. Med našimi fanti je še vedno mnogo takih, ki mislijo, da morajo svojo korajžo kazati s pijanostnim klanjem in ostudnim preklinjanjem. »Taublih, taublih, permej...!« In nato sledi nepretrgan niz laških, hrvatskih in kdove še kakšnih kletev, da človeka srbi roka, da bi s krepkim ploskom zaprl umazana usta. Priznati moramo, da se noben macedonski Arnavt ne obnaša tako živin-sko, surovo in neumno kakor del naših nabornikov. Tu vidimo, koliko nujnega dela je čaka naše mladinske organizacije. Tudi šokol bi si tu lahko stekel lepe zasluge, ako bi hotel mladino, ki se zbira v njem, sistematično odvajati surovosti in kletvine. Le-tal, da so najhujši preklinjevalci mnogokje ravno v njegovih vrstah, ker mislijo, da

morejo svojo naprednost in »protifarštvoc« dokumentirati ravno s surovostjo in preklinjanjem. To je splošno znano. Nočemo pa trditi, da organizacija sama mladino tako uči, toda na vsak način sokolstvo mladini premalo jasno začenja pot prave izobrazbe. Orli in naša izobraževalna društva naj pa podvoje svoje delo za pravo omiko. Potem mora priti čas, ko bo tudi pri nas pijan in razgrajajoč nabornik — bela vrana, kakor velja to za Srbe in tudi velik del Hrvatov.

— Nesreča našega rojaka v Avstriji. Dunajski listi poročajo, da je dne 13. m. m. ob 4. uri pop. vsled nerodnosti delavca, ki je ogledoval z žveplenko izpraznjeni sod, pogorela do tal kemična tovarna našega rojaka inženirja kemije Franc Zmerzlikarja v Deutsch-Wagramu pri Dunaju in povzročila škodo pol milijarde kron.

— Na naslov gradbene direkcije. Z ozirom na notico pod gornjim naslovom v »Slovencu« z dne 1. t. m. nam sporoča županstvo občine Ježica sledeče: Zastopnik občine Ježica je pri stavbnem ogledu, ki ga je sklical okrajno glavarstvo za ljubljansko okolico, odločno ugovarjal zgraditvi skladišč za petrolej in bencin v bližini vodovoda, ki bi kakorkoli ogrozila razvoj tako Ježice, kakor Ljubljane. Gotovo bo pristoj. oblastvo ukrenilo potrebno, da bodo interesi prebivalstva v polni meri zavarovani.

— Svobodne srednje šole v Italiji. Glasom preosnovnega načrta za srednje šole, ki ga je te dni odobrila italijanska vlada, bodo poslej vse zasebne srednje šole enakovredne z državnimi. Učenci tako javnih kakor zasebnih srednjih šol bodo polagali državne izpite. Ustanavljanje srednjih šol je popolnoma svobodno.

— Zdravstveni odsek za Slovenijo v Ljubljani razpisuje službo okrajnega zdravnika pri okrajni sanitetni upravi v Brežicah. Interesenti se opozarjajo na razpis v »Uradnem listu«.

— Pozor na ponarejene lirske bankovce. V Italiji se silno širijo ponarejeni bankovci in sicer po 10, 50, 100, 500 in 1000 lir, vsled česar naj ljudje na italijanske bankovce zelo pazijo.

— Vlomi in tatvine. Na Dobu je bilo ukradeno posestniku Janku Vilarju 7000 K denarja. — Vlomiteli so vlomili v shrambo posestnika Mihaela Kónje v Hodišu in odnesli velike množine masti, žganja, mesa in 25 m dolgo in 3 m široko vozno ploho z monogramom »S. M.«.

— Čevlje kupujte od domačih tovaren tvrdke Peter Kozina z znamko Peko, ker so isti priznani najboljši in najcenejši. Glavna zaloga na debelo in drobno Ljubljana, Breg šte. 20, ter Aleksandrova cesta šte. 1. 3322

Štajerske novice.

š Laško. P. t. okoliško in drugo občinstvo se vlnudno vabi k mladinski predstavi ljubke pravljice igre »V kraljestvu palčkov«, ki jo priredi tukajšnja šola v zvezi s C. M. podružnico v nedeljo dne 6. maja ob 4.45 uri popoldne in v soboto 5. maja ob poltretji uri popoldne. Sobotna predstava (šolska) pri polovičnih cenah.

š V smrti nevarnosti. Ptujski gostilničar Ernest se je 25. t. m. s sinčkom in hlapcem peljal v svoj vinograd v Halozah. V voz je bilo vpreženih par konj. Ko dospo do mostu čez Dravinjo, je gospodar pustil svojega sinčka tostran močno narasle reke, sam se pa s hlapcem odpelje čez most. Na drugem koncu mostu je bila izdolbena voda globoko jama. V to jama je zašel desni konj, potegnil za seboj še drugega konja in voz, vse pa je potegnila reka v svoj vrtinec in jih odnesla. Oba konja sta utonila, gospodar in hlapec pa sta se srečno uvela v veje drevesa, ki raste ob reki. Tu sta visela skoro dve uri in klicala na pomoč. Končno so ju kmetje zaslili in ju z vrvmi potegnili iz vode.

Primorske novice.

p Organizacija goriških vinogradnikov. V zmislu sklepov na shodu Kmetsko-delavske zveze v Dornbergu so se te dni v Gorici sešli goriški strokovnjaki in vinogradniki, da se posvetujejo o tesnejši organizaciji vinogradništva. Po vsestranskih razpravah so sklenili, da naj se vinorejske zadrage na gosto razpredejo po vsej deželi, vse pa se združijo v Zvezi vinorejskih zadrug s sedežem v Gorici, ki naj se ustanovi čim prej. Ta Zveza naj potem otvori v Gorici posredovalni urad in poskuševalnico za vino, da-lje lastna vinska skladišča ozir. kleti in za-družno gostilno. Zadrugne vinske kleti naj se odpro tudi po vseh važnih križiščih, n. pr. v Sv. Luciji, Tolminu, Boveu, Kobaridu itd. Za pomoč pri izvršitvi teh načrtov na-prosijo Zadrugno zvezo v Gorici.

p Smrtina kosa. Umrl je Stanko Bogataj, učitelj v Planini pri Cerknem. Pokojnik je bil blaga duša in požrtvovalen delavec na društvenem polju. Blag mu spomin. — V Trstu je umrl splošno spoštovani slovenski klepar Josip Mihel. N. v m. p.

p Za prefekta furlanske pokrajine je imenovan dosedanji fašistovski visoki komisar v tej pokrajini — odvetnik Pisenti. Svoje mesto nastopi sredi tekočega meseca.

Gospodarstvo.

g Občni zbor Hranilnice kmečkih občin. Včeraj ob 3. uri popoldne se je vršil v prostorih Ljudske posojilnice občni zbor Hranilnice kmečkih občin. Navzoči so bili zastopniki 21 občin, članice regulativne hranilnice. Od 63 zastopnikov se je zboru udeležilo 38, kar se od ustanovitve zavoda še ni dogodilo. Občni zbor je otvoril predsednik ravnateljstva dr. Josip Dermastja. Kot predsednik upravnega odbora je bil izvoljen Jože Debeljak, župan iz Poljan. Zapisnik zadnjega občnega zbora je prečital g. ravnatelj Fr. Vidic. Zapisnik se je odobril. G. predsednik ravnateljstva dr. Josip Dermastja je poročal o ugodnem razvoju zavoda. Prometa je bilo 20 milj. več kot lansko leto. Izkazani dobiček se je vporabil kot odpis vojnih posojil. Predlog pregledovalnega odseka (predsednik dr. Papež) glede absolutorija odbora se sprejme soglasno. Računski zaključek je bil nato soglasno odobren. Nato je sledila volitev ravnateljstva. Izvoljeni so bili sledeči: Dr. Josip Dermastja, nar. posl. Ivan Stanovnik, Valentin Rihar, bivši župan v Polhovem Gradcu, Ivan Bošič, župan v Horjulu, Ivan Ogrin, stavbenik v Ljubljani, dr. Ivan Stanovnik, podžupan mesta Ljubljane, Feliks Svetek, župan v Dev. Mar. v Polju, Josip Arhar, obč. svet. občine St. Vid n. Ljubljano, Josip Pirc, rač. svetnik in obč. svet. v Ljubljani, Janko Jeglič, ravnatelj v Ljubljani, Viktor Molka, teh. referent Milarne in svečarne na Viču, Ivan Brozovič, komisar v Ljubljani. — Kot pregledovalci pa so bili izvoljeni: dr. Franc Papež, odv. v Ljubljani, dr. Franc Logar, okr. glavar v Ljubljani in Franc Zaletel, posestnik Stanečiča. — Vsi izvoljenci so pristali SLS.

g Stanje papirnatega denarja v Jugoslaviji. Po izkazu Narodne banke z dne 22. aprila smo imeli v prometu za 5.420.254.880 Din papirnatega denarja. Od 15. do 22. t. m. se je stanje povečalo za 14.779.333 Din papirnatega denarja.

g Na živinski sejm v Ljubljani dne 2. majnika 1923 so prignali 312 konj, 50 volov, 44 krav in 322 prašičev. Konji so se prodajali najboljši od 60.000 K naprej, srednje vrste 30 do 35 tisoč in slabši po 15 do 25 tisoč kron. — Voli I. 70—85 K, II. 60—70 K kilogram; krave 55—60 K kilogram. Pujski 6—8 tednov stari 1200—1800 K kos, jesenski mladčki 2500—3000 K.

BORZA.

Curih. 2. majnika. (Izv.) Devize: Pešta 0.1050, Berlin 0.0178, Italija 27.12, London 25.69, Newyork 5.5350, Pariz 37.37, Praga 16.4750, Dunaj 0.007775, Sofija 4.20, Zagreb 5.75, Varšava 1.20. — Valute: n. a. K 0.0078. Dunaj. 2. majnika. (Izv.) Devize: Pešta 12.95, Berlin 2.20, Italija 34.86, London 32920, Newyork 71025, Pariz 4779, Praga 2117, Zürich 12825, Sofija 534.50, Zagreb 739, Varšava 149.

Zagreb. 2. majnika. (Izv.) Devize: Pešta 1.70—1.80, Berlin 0.30—0.31, Italija 4.64—4.69, London 442—444, Newyork 95—95.75, Pariz 6.40—6.4750, Praga 2.84—2.85, Dunaj 0.133750—0.134750, Zürich 17.35—17.4250, Bukarešt 45.90—46.50, Varšava 0.20—0.21, Amsterd. 37.35—37.95. — Valute: lire 4.59—4.62, dolar 94—95, čsl. K 2.77—2.79.

Ponarejevanje ljubljanskih znamk.

Ljubljana, 1. maja 1923.

V razpravi dvorani kazenskega senata ljubljanske deželne sodnije se je zbrala danes pestra družba, kakršna se navadno v teh prostorih ne zbira. Šlo je pa tudi v resnici z slučaj posebnih vrst, o katerem se je celo v inozemskem časopisju že veliko pisalo. Lansko leto je gospod Frano Bočkaj, posestnik v Šmarju pri Jelšah — bil je pred leti ravnatelj hotela Balkan v Trstu in pozneje lastnik kina Ideal v Ljubljani, pričel se je pečati po prevratu v filatelistiko (kupil je z znamkami) ter si pridobil veliko množino poštinskih znamk, ki so jih tiskali po prevratu v Ljubljani — po svojih zaupnikih izvedel, da je prišla velika množina v Ljubljani tiskanih znamk na dunajsko filatelistično borzo. Kot priča zaslišan je g. Bočkaj danes povedal, da se je takoj zavedel, da je šlo za ponatisk slovesnih znamk, ki niso bile več v prometu in ki jih je imel on silno veliko in jih še ima v zalogi. Bal se je, da bo balise-spekulacija vrgla cene njegovim znamkam. Peljal se je v Celje k grosistu filatelistu g. Fricu Jakowitschu, kateri mu je povedal, da je od družabnika dne 1. maja 1922 v Ljubljani ustanovljene filatelistične tvrdke Ivan Jurca in Maksa Simončiča v Ljubljani in sicer od gospoda Simončiča kupil 1500 serij 15 kronskih ljubljanskih znamk v dobri veri, da so znamke pristne in misleč, da dela Simončič v imenu gospoda Deghen-gija v Trstu, o katerem je znal, da je imel 2000 serij teh znamk, ki so bile silno redke, kar je resnica, ker je gospodar skoraj vseh teh pravih znamk g. Bočkaj. Kot priča zaslišan je danes gospod Jakowitsch povedal, da je g. Simončič prodal njemu znamke falsifikate za 180.000 kron in da ni do danes prodal niti enega kosa, toda pri razpravi navzoči filatelisti so rekli, da bo gospod Jakowitsch napravil še prav slajno kupiljo, ker za falsifikate dela mednarodno filatelistično časopisje silno reklamno in — falsifikatov ni še veliko med ljudmi. Gospod

Bočkaj se je peljal na to v Ljubljano, kjer sta z gospodom Antonom Gabrom poizvedovala, kaj naj bi bili natisnjeni falsifikati, ki so se le v papirju ločili od originalov. Gospod Bočkaj je stikal v Blasnikovi tiskarni, obvestil pošto ravnateljstvo o aferi konferiral z g. Simončičem skupno z g. Jakowitschem in se odpeljal nato nazaj v Šmarje. Ljubljanska policijska direkcija je bila medtem z Dunaja obveščena o širjenju falsifikatov in g. nadzornik Habe je izvedel, da sta se g. Bočkaj in g. Gaber interesirala za falsifikate, vsled česar je posetil g. Bočkaja v Šmarjah, prebrskal vse njegove zbirke in knjige in ga ljubeznjivo povabil naj se pelje z njim v Ljubljano, kjer ga je izročil preiskovalnemu sodniku, kakor tudi g. Gabra in medtem naprej izvedel svoje mreže. Bočkaj in Gaber sta nato preiskovalnemu sodniku pokazala v filatelistični igri svoje taroke, vsled česar se je nato cela zadeva pojasnila, v kolikor se je, ker popolnoma vse ugle le še niso razčiščene, kar je v današnji razpravi senatni predsednik dr. Mladič, ki je sam filatelista večkrat povdarjal. Gospoda Bočkaj in Gaber sta sedela v preiskovalnem zaporu približno 5 tednov, nakar so njuni mesti zasedli današnji obtoženci. Današnja razprava je ugotovila še sledeče podrobnosti. V Blasnikovi tiskarni so l. 1919 in 1920 tiskali znamke, za katere je izdelal slike akademski slikar Vavpotič. Kamne so po dovršenem tiskanju odbrusili, toda litograf Sattler je le še našel kamen z natisom 15 in 20 K franko znamk, kar je povedal litografu Padavetu, ki je pa to povedal današnjima obtožencema Jureci in Simončiču. Simončič je hotel napraviti lepo kupčijo in je naročil Padavetu naj odkupi Sattlerju kamen. Padavet je to storil in je ponoči tiskal znamke, Simončič mu je za znamke dal 60 tisoč kron, 67.000 K mu je pa še dolžan. Nekaj takih znamk je Padavet, ki je zdaj v Zagrebu, prodal tudi g. Kovaču. Simončičovo kupčijo z g. Jakowitschem smo že popisali, toda na njo se tvrdka Jurca & Simončič ni omejila in se je g. Simončič peljal na Dunaj, kjer je kupčeval na filatelistični borzi in prodal Frideriku Schillerju za 4.000.000 in Kaltarju Lechnarju za 5.000.000 a. K. Znamk Padavetove izdaje. Kralju filatelstov v Zagrebu Francu Valiču je prodal Simončič znamk za 17.200 K, Franc Pircan je pa plačal tvrdki Jurca & Simončič za znamke 270.000 K. Valič je na razpravi kot priča zaslišan med drugim povedal, da prav rad odkupi g. Jakowitschu za visoko ceno vse znamke Padavetove izdaje, češ da jih bodo filatelisti zelo visoko plačevali. Po končani razpravi, ki je trajala s kratkimi presledki od 9. ure zjutraj naprej, je predsednik dne 2. maja ob 12. uri 40 minut zjutraj razglasil sodbo, s katero so bili obsojeni litograf Josip Padavet na 3 mesece težke ječe, Ivan Jurca na 2, Maks Simončič na 3 mesece ječe in Rado Sattler na 1 teden zapore. Kazen so že vsi s preiskovalnim zaporom prestali. Avditorij, slovenski in zagrebški filatelisti, je vztrajal pri razpravi do konca.

Ljubljanske novice.

lj Društvo ljubiteljev poljskega naroda vabi vse svoje člane, da se udeležijo danes v četrtek zvečer ob 20. uri pozdravnega večera na čast poljskim akademikom.

lj Umrl je včeraj, 2. t. m. zjutraj v mestnih barakah na klavnici tapetnik Franc Povhe. Pogreb danes ob 4. uri popoldne. — Pokojnikova družina se ob tej priliki iskreno zahvaljuje vsem dobrotnikom za v. zadnjih dneh naklonjene darove.

lj Orjuni se godi slabo. Občinstvu presedajo njena izzivanja in povsod, kamor gredo Orjunaši izzivat, se pojavlja odpor. V Šiški in na Viču so jo izzivači že parkrat skupili, na Viču v torek ponoči.

lj Nesreča. S kolesa je padel 1. t. m. pr. Čenčičevi gostilni g. Jakob Kurent tako nesrečno, da so ga morali prepeljati v bolnišnico, ker se je na glavi težko poškodoval. — Kolesar Jože Milavec je zavozil s svojim kolesom pod voz Pavle Babnih. Kolo vredno 3000 K je popolnoma razbito.

lj Osrednji odbor ljubljanskih prosvet ima v petek 4. t. m. ob 20. zvečer sejo v kleti konzumnega društva na Kongresnem trgu. Zastopniki prosvet naj se je gotovo udeležijo. — Predsednik.

lj Seja šentpeterskega prosvetnega društva se vrši danes zvečer (po šmarnicah) v prostorih prosvete. Odborniki in odbornice se vabijo.

lj Seja stolne prosvete je danes, 3. t. m. ob osmih zvečer v jugoslovanski tiskarni. Pridite vsi odborniki!

lj Mestna aprovizacija na Poljanski cesti št. 16 ima v zalogi ameriško mast po 36 Din za kilogram in pšenično moko št. 6 po 5 Din za kg.

lj Samoumor v preiskovalnem zaporu. O »junakih« glavarja tatinske družbe, ki je vznemirjala ob vsesokolskem zletu z drznimi tatvinami Ljubljano, smo že ponovno poročali. Mladi, komaj 20 letni glavar te družbe Franc Leben je končal silno tragično svoje življenje v samotni celici, v kateri je čakal konca preiskave. Minulo nedeljo ob pol 4. popoldne ga je našel paznik mrtvega; obesil se je na blatni jermen, katerega je bil pritril na nogo železne zaklopne celice. Mladeniču, ki je imel silno bujno domišljijo, se je najbrže zbledelo.

lj Pobegli dečki. Svojim starišem so pobegnili 13 letni Mlakar Jože, šibke postave, črne polti, velikih ušes, ki slabo sliši in nosi

moder predpasnik in je obut v velike čevlje; učence I. razreda realke Leopold Medvešek, srednje velike postave; z Medveškom je pobegnil tudi 12letni Vladimir Mandel.

Lj Polietjska kronika. Na državnem kolodvoru je bilo ukraden 18 kg usnja. Na ljubljanskem polju sta bili ukradeni dve traučnici.

Lj Prekajeno meso, prvovrstno po 150 K za kilogram se prodaja vsak dan dopoldne in popoldne od 2. do 6. na stojnici centralne vnovčevalnice v Ljubljani.

Narodno gledališče.

OPERA.

Četrtek, 3. maja: Premiera Čajkovskega opere EVGENIJ ONJIGIN. — Red A.
Petek, 4. maja: JANKO IN METKA. — Red E.
Sobota, 5. maja: Gostovanje operne pevke Marte Pospisilove. CARMEN. — Izven.
Nedelja, 6. maja: V korist Udruženju vojnih invalidov. CAROSTRELEC. — Izven.

DRAMA.

Četrtek, 3. maja: Zaprto.
Petek, 4. maja: Premiera Shakespearjeve komedije KAR HOČETE. — Izven.
Sobota, 5. maja: Ob štirih popoldne dijaško predstava po nižanih cenah: OTOK IN STRUGA. — Izven.
Nedelja, 6. maja: OTHELLO. — Izven.
Ponedeljek, 7. maja: KAR HOČETE. — Red B.

Cerkveni vestnik.

c Kongregacije ljubljanske imajo v nedeljo, 6. maja, ob 4. uri popoldne skupen cerkveni shod v stolni cerkvi.
c Nočnim čestitcem presv. Rešnj. Telesa

naznanjamo, da je nocoj redno mesečno celonočno čiščenje presv. Zakramenta. Vljudo vabimo vse može in mladeniče, da se v obilnem številu udeležijo.

Orlovski vestnik.

Orlice nastopijo pri prireditvi šestvidske orlovske srenje, ki se vrši v nedeljo, 6. maja, o priliki orlovskega tabora na Šmarni gori v Tacnu, z obveznimi vajami za 1. 1923 in z lanskimi brskimi vajami, zato naj se ponavljajo pridno tudi brske vaje. — Pripravljali odbor.

Turistika in sport.

Izlet društva »Soča« na Šmarjetno goro pri Kranju. Odbor društva »Soča« vabi svoje člane osrednjega društva in podružnic, kakor tudi prijatelje in znance, naj se polnoštevilno udeležijo društvenega celodnevne izleta, ki ga priredi v nedeljo, dne 6. t. m. na Šmarjetno goro pri Kranju. Odhod ob 7. uri z južnega kolodvora, ob 9. uri z državnega (Šiška) in ob 11.28 z južnega kolodvora do postaje Kranj. Vožnja z legitimacijo planinskega društva — polovična. Kdor reflektira na obed v restavraciji na licu mesta, naj to prijavi gosp. tajniku Gregorčiču, Gledališka ulica 7-I. Sicer pa naj vzame vsako hrano seboj, ker prevelikega števila gostov restavracija ne more postreči. Uurna pot iz Kranja zelo lepa. Primerno zabavo preskrbi planinski odsek »Soče«.

Poizvedovanja.

Izgubil je ubog kmetič dne 16. aprila t. l., ko se je peljal z večernim vlakom od Velikih Lašč do Novega mesta in šel potem

z novomeškega kolodvora peš v mesto — vas izkupiček za edinega vola. Denar je obstojal iz 400 kronskega bankovca. Najditelj se iskreno prosi, da proti dobri nagradi vrne denar na županstvo občine Bloke, Dolenjsko. Našel je učenec I. razreda na Prulah cigaretno dozo z manjšo vsoto denarja. Lastnik jo dobi nazaj pri upravi »Slovenec«.

Knjiga Sloveni. Zestepisni, zgodovinski, politični, kulturni, gospodarski in socialni pregled. Napisal Fran Erjavec. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena vezani knjigi 60 dinarjev, je pravkar izšla. Knjiga je eminentne važnosti za vsakega Slovenca, šla pa tudi daleč preko mej Slovenije ne samo med Hrvate in Srbe, temveč bo zanimala tudi tuje narode, predvsem naše sosede, ki jo utegnejo prevesti v svoje jezike; čisto gotovo pa bodo črpali iz knjige kulturni delavci tujih narodnosti o Slovincih ogromen material. Za vsakega javnega funkcionarja, politika, pisatelja, govornika, profesorja itd. je knjiga nepogrešljiva in se bodo vsi naši časopisi s knjigo obširno in temeljito bavili, saj je tako važna, kakor jih je malo na slovenskem književnem trgu.

Sopek Marijinih pesmi, za soli, zbor in orgle zložil Josip Gruber, Izdala Jugoslovanska knjigarna. — Na 16 straneh prinaša »Šopek« osem

krasnih, lahkih, jako melodioznih pesmi z ravno tako lepim slovenskim besedilom. Vsak glas ima dva samospeva, tako da pridejo vsi štirje, vsak po svoje, do veljave. Spremljevanje z orglami je lahko, kjerkoli so peli te pesmi, povsodi so naredile najlepši vtis. Z mnogih strani se je pojavila želja, da bi te pesmi izšle v tisku, sedaj jih imamo. Naročijo se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani, partitura stane 20 D. — Glasovi bi silno podražili izdajo, zato se niso natisnili. Za male zборе se lahko izpišejo, veliki zbori pa itak razpolagajo z razmnoževalnimi sredstvi.

BERSON

GUMENE PETE
GUMENE POTPLATE

ceneje in trajnje so kakor usneno!
Najbolje varstvo proti vlagi i mrazu!

Pistany KUPATILO
ČEHOSLOVACSKA

najboljše proti trganju, revm, ischias itd.
najudobnejše hoteli s kopališči, direktni brzovlak iz Zagreba v Vratislavo od tu 1 in pol ure,
najcenejše celodnevna oskrba v zdraviliškem hotelu od K 10.—, Grand hotel Royal od K 50.—.

— Jugoslavlani dobe še drnje ugodnosti pri cenah. —
Informacije: L. SCHREIBER, Zagreb, Akademski trg 1/II od 8. do 10. in 4. do 6.

KUPIM
turške srečke

5 do 10 KOMADOV. — Ponudbe s ceno na Anončni zavod Drago Beseljak in drug, Ljubljana, Sodna ulica št. 5.

HLODE

4.50 do 6 m dolge, 25 do 60 cm debele, PLAČAM 200 kron nad dnevno ceno. Dobava do jeseni, polovica kupnine se plača v naprej. — Ponudbe pod šifro: »EXPORT« na Anončni zavod Drago Beseljak in drug, Ljubljana, Sodna ul. 5.

KUPIM dobro ohranjen
stroj za izdelovanje cementne strešne opeke.

Ponudbe s ceno na ANTONA VIDMAR, AMBRUS št. 24, pošta Zagradec na Dolenjskem. 2613

Lepo palmo

PRODAM. — Poizve se: Knafova ulica št. 13, pri hišniku. 2604

Strojepisje

POUČUJEM. Naslov pove uprava lista pod številko 2597.

Krava s teletom
dobra mlekarica, NAPRODAJ.

Naslov pove upravnštvo »SLOVENCA« pod številko 2612.

Nova kuhinjska oprava

prvovrstno izvršena, belo pleskana, za veliko kuhinjo, NAPRODAJ. — Celovška cesta 89, nasproti gostilne KERSIC v Spod. Šiški. 2608

Mesečno sobo

zračno, — takoj oddam. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2607.

Koruzo sremsko la

ponudim na vagone promptno po K 12-50 za kilogram, franko Ljubljana. Blago se more ogledati v skladišču Pomorske trg. agenture M. BIELIC, Dunajska cesta št. 33, pri »BALKANU«. 2611

Elektrarna potrebuje nadstrojnika

pri diselmotorjih (izkušen strojni ključavničar). Vstop takoj. — Dopisi na upravo »Slovenca« s priloženimi prepisi spricval pod št. 2606.

Ženitna ponudba.

Zaradi pomanjkanja znanja išče tem potom veletrgovec v Ljubljani znanja v svrhu ženitbe z gospodično ali vdovo brez otrok čedne zunanosti, katera bi znala knjigovodstvo in pisati na stroj slovensko, nemško in italijansko. — Ponudbe s sliko, ki se takoj vrne, pod »VELETRGOVEC 2561« na upravo lista. Tajnost zajamčena.

Preklic.

Obžalujem zelo, kar sem govorila proti neki osebi od g. FIKETA, lesnega trgovca v Žičah, ker je to sama laž.

ROZA VALAND v Žičah.

V trgu Velikih Laščah je
HIŠA naprodaj

v koji je bila nekdanj trgovina, s 4 sobami, kuhinja, klet, skladišče, z lepim vrtom, vodnjakom itd. — Natančna pojasnila pri MATIJU UDOVIČ št. 13. 2614

Tri gospodične

SPREJMEM na stanovanje. — Naslov pove uprava lista pod št. 2603.

Moko banaško,
KORUZO, PŠENICO, OTROBE, OVES, prvovrstno blago, od 5 kg dalje na vreče ter na vagone razprodaja po NAJNIZJI dnevni ceni pravkar otvorjena veletrgovina POMORSKO-TRGOV. AGENTURA M. BIELIC, Dunajska c. 33, pri »Balkanu«

SPRETNEGA ključavničarja

obenem STRUGARJA sprejme Kolinska tovarna v Ljubljani.

Na hrano in stanovanje

sprejemem GOSPODA. — Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod številko 2609.

Sprejemem dobro in snažno kuharico

katera ima lastno stanovanje, k mali družini. Naslov pove upravnštvo »Slovenca« pod številko 2615.

„DIAMALT“

Pozor peki! »Diamalt«, tvornice Hauser i Sobolka, Beč-Stadlan, v predvojni kakovosti, se edino dobi pri glav. zastopniku za Jugoslavijo EDUARD DUŽANEC, Zagreb. Skladišče Strossmajerova 10. Varnost se ponaredb v prahu ali tekočini!

Fotografični aparat

13x18 cm, z vsemi potrebščinami, v dobrem stanju NAPRODAJ. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 2566.

VRTNICE

nizke in visokodebelne, lepih, novih vrst ter cvetlične dekoracije oken in balkonov priporoča slav. občinstvu ANT. FERANT, trgovski vrtnar v Ljubljani, Ambrožev trg št. 3. 2525

Moške srajce

bele in v modnih barvah, vsakovrstno perilo za dame in otroke, le prvovrstno domače delo, kupite najceneje edino pri

tvrdki F. in J. GORIČAR, »PRI IVANKI«, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 29.

OVES BANASKI, PRVOVRSTNI,

na vreče po K 14.— za kilogram razprodaja »Pomorska trgovska agentura« M. BIELIC, Dunajska cesta št. 33 pri »BALKANU«. 2611

Velika zaloga

aznovrstnih OTROŠKIH VOZICHOV, LESENIH VOZICHOV na 4 kolesih, DVO. KOLES najnovjšega tipa, malih najnovjših MOTORČKOV, ŠIVALNIH STROJEV in vsakovrstnih delov. — PNEVMATIKA na debelo in drobno poceni. Sprejemajo se vsa popravila. »TRIBUNA«, tovarna dvokoles in otroških vozicov in delov, LJUBLJANA, Karlovska c. 4.

KUPIM stavbeno, že rabljeno OPEKO,
kakor tudi stare

TRAME in DESKE

vsake množine. Pismene ali ustmene ponudbe na upravnštvo »Slovenca« pod »Rabljen OPEKA in DESKE«. 2577

Premog, cement in strešna opeka
stalno v zalogi pri

H. PETRIČ, Ljubljana
Dunajska cesta 33. Telefon 366.
Skladišče »Balkan«.

POSOJILO

Din 250.000 ali več išče dobro vpeljano trgovsko in tovarniško podjetje proti 20 % obresti in intabulaciji. — Ponudbe pod »NUJNO POSOJILLO« na Anončni zavod Drago Beseljak in drug, Ljubljana, Sodna ulica št. 5. 2441

Sprejemem UČENKO

v trgovino z mešanim blagom na deželi. — Pogoj pridna, in poštena. — Naslov pove upravnštvo lista »Slovenec« pod številko 2573.

Dražba vina

Ormoška mestna občina bo prodajala pottom javne dražbe približno 100 hl VINA lastnega pridelka (mali rizling, silvanec, burgundec, žlahtnina in rulandec) letnik 1922. iz znanih vinogradov Jeruzalem-Vinski vrh. Licitacija se bo vršila v nedeljo 13. maja ob 1. popoldne v občinski pisarni. 2584

Manjši železen štedilnik

iz pločevine, še malo rabljen, je ceno NAPRODAJ. — Naslov pri upravnštvo »Slovenca« pod šifro »Mali štedilnik«.

Stanovanje

na GORENJSKEM, v kakem kraju ob Savi, obstoječe iz 2 sob, vsaka z 2 posteljama in dvanom, ter opremljene kuhinje IŠČEM s 1. julijem za dobo sedmih tednov. Ponudbe na upravo pod št. 2593.

Zastopstvo
Standard Oil Comp. of Jugoslavia

STROJNA OLJA vseh vrst, CILINDROVA OLJA, AUTO OLJA v sodih in ročkah PLINOVO OLJE v žel. sodih in cisternah, TOVOTNA MAST v sodih od 50—200 kg, KOLOMAZ za žel. vozičke v sodih od 50—200 kg, BENZOL v žel. sodih, METZLERIT à la Klingerit in Gum. mašiljke vedno v zalogi

A. LAMPRET, Ljubljana, Krekov trg 10
Telefon 247.

OBLEKE ZA BIRMANCE
v vseh velikostih in barvah

Pri pismenem naročilu zadostuje navedba starosti. Največja izbira pri tvrdki

DRAGO SCHWAB, manufaktura, moda, konfekcija,
Ljubljana, Dvorni trg 3.

Potrji globoke žalosti naznanjamo, da je naš predobri atek, brat, stric, svak, načelnik Sitarske zadruge v Stražišču, gospod

Ivan Lampret

danes dne 1. maja ob pol 1. uri zjutraj v 39. letu starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v četrtek dne 3. maja ob 9. uri zjutraj iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče Šmartin pri Kranju.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v Šmartinu, Stični in Kovorju.

Nepozabnega pokojnika priporočamo v molitev in blag spomin.

Stražišče, dne 1. maja 1923.

SITARSKA ZADRUGA V STRAŽIŠČU, JOZEFA LAMPRET, soproga z otroci, Rodbine: LAMPRET, ALJANČIČ, SAJOVEC.

100 do 200.000 Din
obratnega kapitala

proti POPOLNEMU JAMSTVU IŠČE za izvršitev večjih naročil dobro vpeljano tehniško podjetje z velikim dobičkom. Udeležba mogoča. — Pismene ponudbe na upravo lista pod šifro: »STROJNA ELEKTRIČNA DRUŽBA 2544«.

Poskusite prosim s pomladno nego z Dralle-jevo brezovo vodo za lase.

ISIS' d. d. Zagreb, Palmotičeva ul. 66.

Glavna zaloga za razprodajalce: Z uspehom boste zadovoljni. Oddelek Jurij Dralle.

Dralle

Birkenhaarwasser

Yugoslovanska tiskarna v Ljubljani.